

Til disse Eksempler, jeg her har nævnt, skal jeg føje, hvad ogsaa den ærede Ordfører omtalte, den betingede Benaadning under Straffens Udstaaelse, hvorved Fangen efter at have udstaaet en Del af sin Straffetid bliver løsladt og sat under Tilsyn af Politimesteren, saaledes at denne endogsaa kan lade Fængselselskabet overtage Tilsynet — noget, som bliver mere og mere almindeligt —, og hvor saa Resten af Straffen falder bort, naar den paagældende ellers opfører sig vel.

Men ligesom der er Forskel paa betinget Straf og betinget Benaadning, saaledes er der naturligvis ogsaa en stor Forskel paa en betinget Straffedom og alle de andre Tilfælde, jeg nævnte før. Sagen er nemlig den, at medens disse Tilfælde indeholde en endelig Afgørelse af Sagen — en Advarsel er jo ogsaa en endelig Afgørelse —, indeholde de betingede Straffedomme netop ikke en endelig Afgørelse. Der er Straffen udsat til efter Dommen, og det staar hen i det uviste, om denne Straf nu kommer eller ikke kommer. Det er altsaa Forskellen paa de Tilfælde, jeg har nævnt, og de betingede Straffedomme. Men der er alligevel eet Moment, der ligger til Grund for begge Dele, finder jeg i alt Fald, og det er det, at der gives Tilfælde, i hvilke der foreligge saadanne undskyldende og formildende Omstændigheder, at Retfærdigheden kræver, at den skyldige ikke skal udstaa den Straf, som Loven ellers paabyder for den begaaede Forseelse. Det Princip, som efter min Mening ligger til Grund for Anvendeligheden af betingede Straffedomme i det hele, er dette, at Retfærdigheden kræver, at Samfundet ikke lige over for en Forbryder skal anvende haardere Midler, end det i ethvert enkelt Tilfælde er nødvendigt at anvende for at beskytte Samfundet, og for at forhindre yderligere Krænkelser fra vedkommende Forbryders Side, og naar dette kan naas ved en betinget Straffedom, skal man ikke anvende en endelig Straffedom. Hensynet til de kortvarige Fængselsstraffe er efter min Formening kun et Oppørtunitets- eller Bihensyn.

Jeg skal nu gaa over til at tale om det foreliggende Forslag, som jo i alt væsentligt stemmer med den norske Lov af 2den Maj 1894. I dens § 1 staar for det første, at det er en *Straffedom*, der er Tale om. Nu kunde man straks spørge: hvad vil det sige? Er det en Straffedom i offentlige Sager, eller gælder det ogsaa i Sager, som vel straffes af det offentlige, men som paatales af private, altsaa i pri-

vate Sager? Der er ikke i Lovforslaget nogen Indskrænkning. Jeg gaar derfor ud fra, at Hensigten er, at det skal gælde baade Sager, som paatales offentlig og privat. Det anser jeg ogsaa for det rigtige.

Men dernæst kommer der et Spørgsmaal, som er langt mere omtvistet, og som er berørt af den ærede Ordfører og ogsaa af det ærede Medlem for Kallundborg (Krabbe). Det er Bestemmelsen om, at det er *Retten*, som dekretterer Straffens Udsættelse. For en halv Snes Aar siden, i 1890, deltog jeg en Del i Diskussionen om det foreliggende Spørgsmaal, og da var jeg af den bestemte Formening, at det burde være Administrationen, og at det ikke burde være Retten, som dekretterer Straffens Udsættelse. Det er jeg for saa vidt ogsaa endnu, saa længe vi have den nugældende Retspleje. Jeg er kommen til denne Mening netop som Konsekvens af det Princip, jeg opstillede før, nemlig at Samfundet ikke bør anvende haardere Midler, end der i hvert enkelt Tilfælde er nødvendigt. Jeg mener, at i de Tilfælde, hvor der overhovedet er Tale om betingede Straffedomme, vil Staten opnaa det samme ved at udsætte Domsafsigelsen som ved at udsætte Straffen alene. Naar nemlig en Sag er undersøgt til Bunds, naar det er kommet saa vidt, at der ikke mangler andet end netop Domsafsigelsen, saa vil man derved, at der bliver sagt til vedkommende Forbryder: Ja, nu er alting i Orden, der mangler blot, at der skal afsiges Dom, og naar Dommen er afsagt, saa følger Straffen ovenpaa — i Reglen, i alt Fald i de aller fleste Tilfælde, opnaa det samme, som naar man siger: nu faar du din Dom, og saa faar du din Straf, hvis du ikke opfører dig godt i Mellemtiden. Saa opnaar Samfundet yderligere ved ikke at afsige Dommen det, at vedkommende ikke gaar hele Resten af sit Liv med en Straffedom paa sig — for en betinget Straffedom er jo dog ogsaa en Dom — og det har sin Bejydning, saaledes med Hensyn til vedkommendes Æresfølelse. Hvis den er gaaet til Grunde eller er bleven svækket ved den Gerning, han har begaaet, saa vil den blive vakt meget lettere, naar han ikke gaar med en Dom paa sig, saaledes at han ved, at man kan sige: Ja, han er dømt for det og det. Den vil blive vakt meget lettere, naar han ikke har Dom, end naar han først har en Dom paa sig. Dernæst har det ogsaa sin Betydning i alle de Tilfælde, hvor Lovene bestemme, at den, der er dømt for en i den offentlige Mening vanærende